

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 244 3c A COPY
"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue

CHICAGO, ILLINOIS PENKTADIENIS, SPALIŲ (OCT.) 16 D., 1931 M.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

3c A COPY METAL-VOL. XVI
Telefonas: Roosevelt 7791

"DRAUGAS" SKELBIA SPAUDOS TALKA

TAI DARO 15 METŲ JUBILIEJAUS PROGA

Talka prasideda spalio mėn.
28 dieną

SKIRIAMOS DVI LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ

Spalio mėn. 28 d. prasideda dienraščio "Draugo" platinimo talka (vąjus). Laiškais, gyvu žodžiu ir per laikraščius kviečiami talkininkai. Jiems yra skiriamos brangios dovanos. Pirmoji dovana — kelionė į Lietuvą, apmokant važinimą geležinkeliu ir laivu. Antroji dovana taip pat laivakortė į Lietuvą ir atgal. Skiriamos ir kitos brangios dovanos. Talkininkavimas truks ligi 1932 m. sausio 24 d.

Dienraštis "Draugas" ieško talkininkų kilniam spaudos platinimo darbui. Jų ieško ne vien Chicagoje, bet visose Amerikos lietuvių kolonijose, nes visi gerai žinome, kad spauda vaidina be galo svarbų vaidmenį mūsų tautiškame ir visuomeniškame gyvenime. Neturėtų rasti nė vieno lietuvių kataliko, kuris neprenumeruotų lietuviško, katalikiško dienraščio. "Draugo" platinimo talkininkų pareiga ir bus pasirūpinti, kad "Draugas" lankytųsi kiekvieno lietuvių kataliko namuose.

"Draugas", kaip jau ne kartą buvo minėta, per penkio metų ištikimai tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei, savo maloniems skaitytojams ir Lietuvai. Kiekvieną dieną jis lanko savo skaitytojų namus, nešdamas įvairias pasaulio žinias, skelbdamas tikėjimo tiesas, keldamas tautišką susipratimą, šviesdamas ir nuolat ragindamas prie kilnaus gyvenimo, siekti gerovės vykdyti didžius darbus.

Visi pripažįsta, kad "Draugo" nuopelnai yra dideli. Dėl to jis tikrai užsipelnė plačiosios lietuvių visuomenės ne tik morališkos, bet ir medžiagiškos paramos. O ta parama nėra taip jau sunku teikti. Jei tamsta kasdien skaitai "Draugą" — jį remi; jei kitus ragini skaityti — dvigubai jį remi; jei šios jubiliejinės talkos metu stosi į aktyvų darbą — būsi tikru spaudos apaštalu ir turėsi progos gražių dovanų laimėti.

Brangus yra mūsų tikėjimas, brangi lietuviybė. Mes gyvename tokiais laikais, kuriais sunku be spaudos tas brangenybes išlaikyti, nes mūsų išeigos priešai viską naudoja toms brangenybėms iš mūsų širdžių išplėsti.

Tad, žinodami, kad spauda yra viena iš didžiausių pasaulio galybių, stiprinkime ją, stodami į jubiliejinę dienraščio "Draugo" platinimo talką.

Kviečiame visus!

KATALIKŲ MOKYKLOS GELBSTI BEDARBIAMS

WASHINGTON, spal. 15. — Kokiū būdu katalikų mokyklos galėtų gelbėti bedarbiams? Gana paprastu būdu.

Prieš mokslo metams prasidėsiant, krašto vyriausybė sukėlė kampaniją, kad šiemet kuo didžiausias jaunimo skaičius neieškotų darbo, bet grįžtų į mokyklas siekti aukštesnio mokslo. Tuo būdu daug jų neužimtų darbų galėtų tekti bedarbiams, ypač kurie turi šeimą išlaikyti.

Šiuo atveju katalikų mokyklos daug atliko. Daugeliui neturtingų mokinių sumažintas

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLINKES. — Iš dalies saulėta; maža temperatūros atmaina.

mokėstis už mokslą, daugelini duotos stipendijos. Prie kai kurių mokslo įstaigų įsteigti fondai, iš kurių studentams duodamos paskolos. Kai kuriose kolegijose studentams parūpinti apmokami užsiėmimai.

Tad šandien visam krašte katalikų mokslo įstaigos yra pilnos studentų. Užuo užsiimti darbais, jauni vyrai moko si ir tuo būdu bedarbiams duoda progos darbo lengviau rasti.

Ši katalikų mokslo įstaigų veikimą pati vyriausybė aukštai įvertina.

MAZINA ATLYGINIMĄ

Darbininkų atlyginimo mažinimą paskelbė Armour'o, Cudahy, Pullman'o ir kitos kompanijos. Girdi, tas daroma dėl gyvenimo atpigimo.

Georgia valstybės vienas ūkininkas nuvežė į miestą Atlanta pilną vežimą medvilnės. Viena parduotuvė jo medvilnę priėmė ir davė jam už tai reikalingų prekių. Taigi, šiam ūkininkui nerūpi nei valiutos stovis, nei aukso pagrindas.

CHICAGOJE

PALAI DOTI 4 JAUNI LIETUVIAI

Vakar Waukegan'e, Ill., palaidoti keturi jauni lietuviai — B. Visockis, J. Mačiulis, A. Mikalauskas ir J. Pažerskis, kurie sėkmadienį žuvo ant geležinkelio, traukiniui sudarius jų automobilį.

Kapinėse atidaryti karstai ir prisiekdinta nauja koronerio "jury", nes pirmoji "jury" negalėjo priėti vienbalisio sprendimo.

NEPAPRASTA SESIJA

Tenka nugirsti, kad artimiausiomis dienomis gubernatorių Emmerson'as žada sušaukti nepaprastai sesijai įstatymų leidimo rūmus. Bus svarstomi mokesčių reikalai.

DERYBOS NUTRAUKTOS

Nepriklausomųjų teatrų savininkų sąjunga vėl nutraukė derybas su operatorių unija. Derybos vargiai bus atnaujintos.

NUBAUSTAS KALĖTI

Chicagos policijos leitenanto Teeling'o sūnų, 20 m. amžiaus, teismas nubaudė 2 mėnesius kalėti už nusizengimą prohibicijos įstatymui.

PRADĖTA KAMPANIJA

Vakar Chicagoj ir visam Cook'o apskrity pradėta kampanija surinkti 8,800,000 dolerių bedarbių šelpimo fondui.

VOS IŠGELBĖTA

Namuose, 4932 Blackstone ave., kilo gaisras. Gaisrininkai (ugniagesiai) vos išgelbėjo 14 metų amž. mergaitę su jos 2 metų amž. sesute.

UŽSIMOKĖJO MOKESČIUS

Morrison'o viešbučio valdyba užmokėjo apskričiai 261-383 dol. mokesčių už 1929 metus.

Šių mokesčių mokėjimas buvo užtęstas dėl jų aukštumo.

Pranešama, Chicagos majoras rengia ateinančioms metams miesto pajamų ir išlaidų samatą.

DAR VIENAS "GUBERNATORIUS"

BATON ROUGE, La., spal. 15. — Gubernatoriui Long'ui besivaržant su leitenantu gubernatorium Cyr'u, dėl Louisianos valstybės gubernatoriaus vietos, sfaiga pakilo veikti dar trečiasis "gubernatorius." Tai darbo neturintis pilietis W. L. Aldrich'as. Jis nuėjo pas notarą, darė gubernatoriaus priesaiką ir pranešė abiems, kad jie nesikištų į jo autoritetą.

Aldrich'as atranda, kad nei Long'as, nei Cyr'as nėra teisėti gubernatoriai.

POLICMONUS KEIS AGENTAIS

WASHINGTON, spal. 15. — Yra sumanymas vietos 1,600 policmonų pakeisti prohibicijos agentais, kurie apvalytų miestą nuo svaigalų pirlerių bedarbių šelpimo fondui.

KARDINOLAS KRIKŠTIJO ATSIVERTUSĮ ŽYDĄ

ROMA (per paštą). — Beturėtų mažųjų seserų prieglaudos koplyčioje J. E. kardinolas Lepicier'as pakrikštijo tos prieglaudos įnamį Juozapą Sonnino, 82 metų amžiaus žydą.

Sv. Krikšto apeiga atlikta susirinkus visiems prieglaudos seneliams ir daugeliui pašalinių žmonių.

Pasibaigus krikšto apeigoms, kardinolas suteikė seneliui šv. Sutvirtinimo sakramentą ir pakvietė jį bendrai melstis už šv. Tėvą.

Prie Juozapo vardo naujam krikščioniui pridėtas Aleksio vardas. Tuo vardu yra kardinolas Lepicier'as.

RASTAS SU NULAUŽTU SPRANDU

ANCHORAGE, Alaska, spal. 15. — Chicaloon'o distrikte surengta medžioklė, kurioje dalyvavo ir misijonierius kun. G. Woodley's. Medžioklės metu jis dingo. Dabar vienoje pašlaitėje jis rastas su nulaužtu sprandu.

PRANCŪZŲ MARŠALAS ISKILMESE

OLD POINT COMFORT, Va., spal. 15. — I Yorktown'o 150 metų sukaktuvių minėjimo iškilmes atvyko prancūzų maršalas H. Petain'as. Jį ir jo palydovus (prancūzų delegaciją) pasitiko gen. Pershing'as, prezidento Hoover'io atstovas.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Suiro Meksikos sekretorių kabinetas

AIRIJA IMASI APSAUGOS PRIEMONIŲ PRIEŠ REVOLIUCININKUS

Organizuoti darbininkai reikalauja grąžinti alų

SUIRO MEKSIKOS KABINETAS

MEXICO CITY, spal. 16. — Atsistatydino visų Meksikos vyriausybės departamentų sekretoriai.

Prezidentas Rubio skubiai pakvietė buvusį prezidentą Plutarką Calles'ą būti karo sekretorium.

Sekretoriai atsistatydino tam, kad tuo būdu iš užimamos vietos pasišalintų karo sekretorius gen. Amaro, kurio kitokiu būdu nebuvo galima išjudinti.

Šis vyriausybės krizis kilo, valdančiajai revoliucinių partijai suskilus į dvi sroves. Vienos srovės priešaky buvo Calles'as, kitos — karo ministris Amaro. Pastarasis stengėsi nuslopinti priešingąją srovę. Tada prieš jį atsiskyrė ir reikalauta jo pašalinimo. Jis nesutiko. Tad rasta priemonė jį kitokiu būdu pašalinti.

1,300 KANDIDATŲ BRITŲ PARLAMENTAN

LONDONAS, spal. 15. — Politiškos britų partijos rytoj skirs savo kandidatus į parlamento atstovus. Per 1300 asmenų jau pareiškė norą būti kandidatais. Jų tarpe yra 59 moterys.

ATVYKS SU DUKTERIM

PARYŽIUS, spal. 15. — Drauge su Prancūzijos ministru pirmininku Laval'iu į Ameriką vyksta tarp kitų, ir jo 19 metų dukterė Jose.

NORI NEKEICIAMO KALENDORIAUS

ZENEVA, spal. 15. — J. Valstybių oro biuro ekspertas Marvin'as, kurs kalendoriaus reformos reikalu čia atstovauja Eastman'o komitetą, Tautų Sąjungos kalendoriaus komiteto konferencijoje pareiškė, kad jis yra nekeičiamo (nuolatinio — perpetual) kalendoriaus šalininkas.

WASHINGTON, spal. 16. — Šandien J. Valstybių izde nepriteklus jau prašoko 500 milijonų dolerių.

AIRIJA APSIDRAUDZIA

DUBLINAS, spal. 16. — Airijos parlamentas pirmuoju skaitymu pripažino valstybės apsaugos įstatymo projektą. Prieš šį projektą atkakliai kovoją respublikonų partija ir radikališki elementai.

Prezidento Cosgrave'o vyriausybė šį projektą, galima sakyti, varu stumia. Parlamento rūmus saugoją policija ir civilinė sargyba.

Šiuo projektu numatoma mirties bausmė visiems dabartinės tvarkos priešams.

ŠV. TĖVO ATSTOVAS APLEIDO ISPANIJĄ

MADRIDAS, spal. 16. Šventojo Tėvo atstovas Jo Eksc. arkivyskupas Tedeschini's apleido Ispaniją. Išvyko Romon.

Ispanijos vyriausybės slouksniuose reikiama pastangos daryti kompromisą su Bažnyčia.

JAPONAI ATSAUKIA PROTESTĄ

ZENEVA, spal. 16. — Japonų atstovas T. Sąjungos taryboje K. Yoizawa atšaukė savo protestą prieš tarybos nutarimą kvieisti J. Valstybes, kad jos gelbėtų spręsti Mandžiūrijos klausimą.

Dabar yra kitas klausimas, ką taryba su Amerika pradės Mandžiūrijos reikalu, jei japonai griežtai nusistatę, kad ten niekas pašalinis nesikištų.

REIKALAUJA ALAUS

VANCOUVER, B. C., spal. 16. — Amerikos darbo federacija baigia suvažiavimą.

Dangumas suvažiavimo dalyvių, kaip kasmet, pasisakė už alaus grąžinimą.

Federacijos prezidentu iš naujo išrinktas W. Green'as.

PINIGŲ VERTE

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sterl. sv.	3.89
Prancūzijos 100 fr.	3.94
Italijos 100 lyrų	5.17
Vokietijos 100 mrk.	23.00
Belgijos 100 belgų	14.00
Šveicarijos 100 fr.	19.67

"DRAUGAS"

Išbeta kasdien, išskyrus sekmadienius. PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00. Per metus — \$3.50. Trims mėnesiams — \$2.00. Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pirmą mėnuį — \$4.00, Kopia 30c.

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negrąžina, jei nepraso tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikru pašto ženklų.

Redakcijos priėmimas — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos prisiunčiamas pareikšalavus.

Skelbimai sekantį dieną priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sundays. SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00. Six Months — \$3.50. Three Months — \$2.00. One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00. Six Months — \$4.00. Copy — 30c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application. "DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

VARŽO KATALIKŲ TEISES

Naujoji respublika Europoje, būtent Ispanija, gyvena svarbų momentą. Susirinkęs steigiamasis seimas deda respublikai pagrindus. Pačioje to svarbaus darbo pradžioje jau daromas didelės klaidos. Daugumai krašto piliečių norima padaryti didelę skriaudą, atimant katalikų teises, suvalstybinant katalikiškųjų įstaigų nuosavybes, išstremiant iš Ispanijos vienuolijas, arba jų veikimą suvaržant.

Nauji krašto valdovai, apjaukė dėl pirmųjų laimėjimų, nemato valstybės ateities. Pirmiau jie kurstė deginti bažnyčias, vienuolynus, katalikų mokyklas, o šiandien įstatymų keliais stengiasi pastoti kelią bet kokiam katalikų veikimui. Negana to, kad atskiriama Bažnyčia nuo valstybės; išstremiami jėzuitai vienuoliai, ir kitos vienuolijos netenka veikimo laisvės. Tokiu savo darbu Ispanijos liberalai ir socialistai rengia savo kraštui pražūtį. Jie rengia dirvą tautos supuvimui ir bolševizmui, kurio vadai rankas trina iš džiaugsmo, matydami, kaip jiems padedama griovimo darbas dirbti.

Jei Ispanijoj ankstyvesnėmis sąlygomis kas nors padaryta, sukurta, tai tas padaryta Bažnyčios dėka, vienuolynų ir bendrai dvasininkų darbštumo ir rūpestingumo dėka. Dabar gi žmonės kurstomi prieš savo geradarius; už gerą darbą išstremimas, kalėjimas, nelaisvė.

Tie, kurie šiandien deda pagrindus Ispanijos respublikai, savo pasielgimą teisinga tuo, būk religija yra visai privatus žmonių dalykas. Bet taip nėra. Jei tautybė nėra privatus dalykas, tai religija tuo labiau. Bet

jei socialistai bei laisvamaniai yra ir taip nusistatę, vis dėlto jie neturi teisės atimti iš katalikų sunkiu darbu įsigytą nuosavybę, o labiausia teisių ir veikimo laisvės, nes pats Popiežius savo enciklikoje yra pabrėžęs, kad valstybės negali trukdyti galia katalikiškajam veikimui, nes pozityvūs įstatymai bent negali prieštarauti nei įgimtai teisei, nei pozityviai Dievo apreiškimui, nei Bažnyčios teisėms, nei viešajai arba bendrajai gerovei.

Ispanijos steigiamojo seimo vadai, matytis, pamiršo, kad valstybė yra įsteigta prigimties teisėms ginti, o ne joms naikinti. Leono XIII žodžiais: "Be skirtumo visų piliečių teisės turi būti šventai gerbiamos; vyriausybė turi rūpintis, kad kiekvienas galėtų naudotis savo teisėmis, drausdama ir bauddama kiekvieną teisių laužytoją".

Tai gerai suprato Ispanijos prezidentas Zamora. Kai tik steigiamasis seimas priėmė įstatymą, kuris suvaržo katalikų laisvę, atina teises veikti, jis tuoj rezignavo iš garbingos prezidento vietos. Tai žmogus, kuris aiškiai numato savo krašto ateitį ir linki jam gerovės.

Zodžiu, Ispanijos respublika dabar gyvena svarbų, lemiamąjį momentą. Mūsų priežodis sako: kaip pasiklos, taip išsimiegos.

Lietuvos jaunimo organizacija "Pavasario" sąjunga rūpestingai rengiasi jubiliejiniam kongresui, kuris įvyks 1932 m. Centro valdyba skelbia:

"Jame atskirai pasirodys pavasarininkės meragitės ir pavasarininkai vyrai. Pavasarininkų judėjimas parodys, kokią garybę sudaro jų nariai ir su kokiais užsimojimais jie eina į gyvenimą".

Pavasarininkai jau dabar rengiasi šiam žygiui. Rengiasi sportininkai, raiteliai, dainininkai, muzikantai ir t. t. Be to rengiama paroda.

Manome, kad jubiliejiniam "Pavasario" kongrese ir Amerikos lietuvių jaunimas, o ypač Vyčiai, gausingai dalyvaus.

Prezidentas Hoover'is padarė gerą pastabą, kad visuomenė turi kelti policininkų pasiūlymus kovoje su taip vadinamais gengsteriais, o kuo mažiausia kalbėti apie pastaruosius. Ligi šiol visokius prasikaltėjus spauda didvyriais padarydavo. Tai neigiamai veikia į jaunimą. Prezidento pastabai tikrai yra vietoje.

Lenkų katalikų susivienijimo organo "Dziennik Zjednoczenia" redaktorių keituriolik metų buvo sulenkėjęs lietuvis Z. Steponavičius. Bet šių metų seimas jo daugiau nebeišrinko.

Kaune mirė Vytauto Universiteto medicinos fakulteto žymus profesorius dr. P. Radzickas. Lietuvos universitetas dar vienos stambios pajėgos neteko.

DAR APIE KARALIŠKĄ KRIPTĄ VILNIAUS KATEDROS POŽEMIUOSE

Į palaikų laidotuves nori kvieisti ir "Kauno respublikos prezidentą"

Apie karališkos kriptos atradimą Vilniaus katedros požemiuose, Vilniaus spaudoje buvo paskelbtas šitoks komunikatas:

"Toliau tęsiant planingus ieškojimus, kuriems vadovauja Stepono Batoro universiteto profesorius Julijus Kłos Vilniaus bazilikos požemiuose sąryšy su jų fundamento tvirtinimu, 1931 metų rugsėjo 21 d. didžiojoje navoj, prieš pat presbiteriją, buvo atrasta viduramžinė, aštri lanku skliausta kriptą, kuri buvo labai rūpestingai užmūryta ir buvo be jokio išėjimo į baziliką. Darbų vedėjo pavaduotojas, architektas Jonas Pekša, pirmas atrado kriptą ir įėjimą į ją, pašalinus grindis ir gruzą.

13 val. į kriptą įėjo bazilikos rektorius, kun. pralotas Savičkis darbų vedėjas prof. Kłos, konservatorius dr. Lorentz, Stepono Batoro universiteto profesorius Ferdinandas Rušcykas, dr. Mrolovskis ir architektas Pekša ir įsitikino, kad kriptoj yra karališkų palaikų. Tučtuojau buvo pranešta apie atradimą Vilniaus vaivadaui Zigmantui Bočkovičui, metropolitui arkivyskupiui Jalžbikovskui, vyskupui Michalkevičiui, bazilikos gelbėjimo komiteto pirmininkui, vyskupui dr. Vladislavui Bandurskiui, Stepono Batoro universiteto atšlovui prorektoriumi kun. Falkovskui, Vilniaus mieste viceprezidentui inž. Čyžui. 14 v. visi tie asmenys įėjo į kriptą su karališkais palaikais.

Buvo konstatuota, kad kriptą dėl rūpestingo užmaskavimo nebuvo atverta nuo XVII šimt. pradžios. Kriptoj yra palaikai: karaliaus Aleksandro Jogailėno, pirmos karaliaus Zigmanto Augusto žmonos, karalienės Elžbietos, ir karalienės Barbaros Aadvilaitės, ir karalienės Barbaros Radvilaitės. Jogailėnos kaukuolės užsilikė laidotuvinė karūna ryškiais

XVI šimt. pradžios stiliaus bruožais su pereinamo laikotarpio iš gotiko renesanso pažymiais. Šalia karalienės Elžbietos palaikų buvo rasta laidotuvinė karūna, aukso grandinė ir sidabrinė lentelė su ilgu lotynišku parašu, kur yra sužymėti karalienės vardas ir titulai.

Ant geriausiai išsilaikiusio renesansinio karalienės Barbaros Radvilaitės karsto buvo atrasta panaši lentelė su Lenkijos, Lietuvos ir Radvikų herbais, taip pat su lotynišku parašu su analogiškais daviniais apie karalienę.

Karaliaus Aleksandro Jogailėno ir karalienės Elžbietos grabai yra sutrūnėję. Pirmykštės medinės grindys taip pat sutrūnėjo. Kriptos dugne matyti seklys grunto vandens sluoksnis. Kripta ir viskas, kas buvo joje rasta, palikta neliesta, kol nebus smulkiai moksliskai ištirta. Tuoj imtasi apsaugoti įėjimą ir provizoriškai atitverti visą atkastą plotą.

Vieta, atsižvelgiant į karališkų palaikų majestotui prideramą garbę, bus atitinkamai dekoruota. "Prie grabų pasitatyta garbės sargyba".

Žinia apie karališkos kriptos atradimą visam Vilniui sukėlė didžiausio susijaudinimo. Iš viso tapo žinoma, kad pradėjo plaukti žmonių minios, tačiau bazilika buvo uždaryta ir niekas nebuvo įleistas. Nakties metu baziliką saugoja specialūs sargybiniai ir policininkai.

Apie kriptos atradimą "Slovo" paduoda šias smulkmenas. Kriptą atrado architektas Pekša, kuris pavaduoja katedros darbų vedėją. Kripta buvo atrasta šitokiu būdu. Buvu norima nustatyti bazilikos fundamento planą ir todėl buvo palmta didesnė dalis grindų didžiojoje navoj ir buvo kasama gilyn. Šitokiu būdu buvo galima nustatyti, kur y-

ra fundamentalinis mūras. Bet gi abisiniečių ritui apie 40,000 asmenų. Jų diduma gyvena italų provincijoj Eritrea. Juos vako tituliarinis Gibar'io vyskupas Aba Kidane Mariam Kussa. Jis pagalboje turi 70 abisiniečių kunigų. Kerem'e turi kunigų seminariją, Romoje-gi kolegiją.

(Bus daugiau)

ABISINIJOS VALSTYBINĖ BAŽNYČIA.

Abisinijos valstybė, arba Etiopija, yra Afrikoje. Dauguma abisiniečių — apie 8 milijonai, priklauso valstybinei krikščioniškai bažnyčiai. Tą bažnyčią ten įsteigė 340 metais sv. Frumentijus ir kiti. Iš pradžių ji priklausė kopietų arba egiptiečių bažnyčios vadovybei ir buvo vienybėje su Romos Katalikų Bažnyčia. Iki šiol abisiniečių bažnyčios primatu yra egiptietis vienuolis. Jis yra vadinamas "abuna" ty "musų tėvas". Priemamą šventina Aleksandrijos koptų patriarkas. Per ilgus amžius tas "abuna" vienas valdė abisiniečių bažnyčią. Tik praėjusiais metais jam pargalbon paskirta keturi vyskupai abisiniečiai.

Penktojam šimtmetį abisiniečių bažnyčia prijungta prie egiptiečių monofizitų erezijos. Tuo būdu ji atitraukta iš Romos Bažnyčios vienybės. Nuo 1558 metų ligi 1632 metų abisiniečių bažnyčia buvo gryžusi Romos globon. Po to išnaujo atsimitė ir Romos Katalikų Bažnyčios misijoniams abisiniečiai nebuvo prieinami. Tik 1839 metais kai kurios klūtys nugalėtos ir tarp abisiniečių rado vietos katalikų misijoninkai. Šiandien, bet jų schizma yra gana aiški. Jų tarpe įsigalėję da-

visiems matant pasmaugė daugelį badu-jančių. Aš pabrėžiu, kad kalėjimo dalis su taisiais kalimais, kurių bylos dar tebebuvo tardytojo rankose, svetimšalio akimis nebuvo prieinama. Kai kurios kameros buvo skirtos 25 žmonėms, kitos — 50 žmonių, bet skaitytos pamatys, kad tikrasis gyventojų skaičius čia būdavo visada daug didesnis, negu nustatyta. Čia pat prie durų stovėdavo nakties puodas; tris kartus išvesdavo penkioms minutėms į klozetą. Vietoj lovų — pagal abi kameros sienas plikos lentos; tris kartus į dieną atnešdavo karšto vandens. Pusryčių duodavo mažą gabalėlį duonos, pietų — kopūstų sriubos, kurie, greičiausia, būdavo sugedę, nes dvokėdavo, o vakarienės — skystos drakytinės. Toks buvo mūsų kasdienis valgis. Valgydavo tiesiog iš dubenėlių, jokių stiklinių neturėdavo; žodžiu, versdavosi, kaip kas išmanydavo ir gatėdavo. Kurie Maskvoje turėjo giminių, gatėdavo kartais nuo jų šaukštą ir lėkštę.

gi abisiniečių ritui apie 40,000 asmenų. Jų diduma gyvena italų provincijoj Eritrea. Juos vako tituliarinis Gibar'io vyskupas Aba Kidane Mariam Kussa. Jis pagalboje turi 70 abisiniečių kunigų. Kerem'e turi kunigų seminariją, Romoje-gi kolegiją.

Abisiniečių arba etiopų katalikų liturgija ir apeigos yra tokios, kaip abisiniečių eretikų koptų, bet išverstos į negyvą abisiniečių kliaisnę "gheez" kalbą (tės kalbos forma). Eucharistinėje liturgijoje (mišiose) katalikai turi sv. Bazilijaus "anaphora" (kanoną), ko nėra pas koptus eretikus. Kita liturgijos dalis reformuojama taip, kad ji būtų tinkama katalikams. Šventasis Tėvas Pijus XI nurodė, kad tos reformos būtų tampriai surištos su abisiniečių liturginėmis tradicijomis, ty, kad jos nebutų nutolintos nuo sakomų tradicijų. Šv. sakramentų teikimui vartojamos Romos Bažnyčios rormos, tik "gheez" kalba. Bažnytiniam giedojimams akompanuojama barškučiais, cimbo-lais, varpeliais ir būgnais. Bažnytiniai rūbai yra perdėm rytų formoje. Altoriaus duos-na yra raugyta. Komūnija teikiama dviem pavidalais.

Abisiniečių bažnyčios yra beveik apvalios. Vidus bažny-na" ty "musų tėvas". Priemamą šventina Aleksandrijos koptų patriarkas. Per ilgus amžius tas "abuna" vienas valdė abisiniečių bažnyčią. Tik praėjusiais metais jam pargalbon paskirta keturi vyskupai abisiniečiai.

Penktojam šimtmetį abisiniečių bažnyčia prijungta prie egiptiečių monofizitų erezijos. Tuo būdu ji atitraukta iš Romos Bažnyčios vienybės. Nuo 1558 metų ligi 1632 metų abisiniečių bažnyčia buvo gryžusi Romos globon. Po to išnaujo atsimitė ir Romos Katalikų Bažnyčios misijoniams abisiniečiai nebuvo prieinami. Tik 1839 metais kai kurios klūtys nugalėtos ir tarp abisiniečių rado vietos katalikų misijoninkai. Šiandien, bet jų schizma yra gana aiški. Jų tarpe įsigalėję da-

J. Douillet. MASKVA BE KAUKES. Vertė A. Sušinskas ir J. Prunskis

(Tęsinys) Po to jis vėl pranyko nišeje. Ir vėl pasigirdo triukšmas... ėjo įtarna moteriškė, beveik vaikas. Ir vėl pasikartojė ta pati scena. "Nelaimingos aukos ėjo viena po kitos", — pasakojo toliau gruzinas, — "Aš, suskaičiavęs jų 17, netekau sąmonės. Atsipeikėjęs pamačiau, kad aš vėl tardytojo kabinete. Dar tebebuva nuogas, su grandimis ant rankų. Tardytojas matydamas, kad aš atsipeikėjau, prisitartinio ir man tarė: "Dabar, kai jūs jau matėte, kas jūsų laukia, jus paskatinai kartą papuoš ir kol kirpėjas jus kirps, turėsite laiko apgalvoti savo būklę". Per 15 min. mane apkirpo, aprenė ir net kvėpalais pašlakstė. Į tardytojo klausimą: "Ka, ar pasakysite?" — aš atsakiau — "Ne". Gruzinas mums pasakojo, kad jis tada nevisai aiškiai suprato ką pats kalbėjo; jis jautėsi toks nu-

kankintas, jo jausmai buvo tokie atbuke. "Gerai, atsakė tardytojas, aš jums dar duodu 24 val. pagalvoti, gal jūs tada ir geriau kai kuriuos dalykus suprasite. Iki netrukus pasimatysiant."

Taigi, po to gruzinas ir atėjo pas mus truskustas, kvėpalais pašlakstytas. 24 val. jam duoto poilsio greit prabėgo. Jis mums prisipažino, kad jau silpsta jo paskutinės jėgos ir nežino, ar įstengs išverti paskutiniame tardyme. Kai atėjo jį išvesti, jo kojos jau jo nebeklausė. Sargai jį nešė išnešė. Nuo to laiko aš jo daugiau nebemačiau.

Praėjus keliems mėnesiams, 1326 m. vasario mėn., būdamas Butirsko kalėjime, aš jo pavardę perskaičiau oficialiskai paskelbtame pranešime apie paskutinio gruzinų sukilimo vadų sušaudymą. Vadai, kaip pranešime buvo paskelbta, buvo X asmenys išduoti (aišku, tai buvo mano gruzino darbas). Vadinas, paskutiniu momentu, kaip kad jis pats nujautė, jam nepakako jėgų...

Per visą tą laiką, kurį aš šioje kameroje išgyvenau, į ją buvo atvesta ir vėl išvesta apie 50 žmonių. Daugiau kaip tre-

čioji jų dalis buvo sušaudyti, galima sakyti, man matant.

Kalėjime Lubenkos 14 nr. aš išbuvaui apie 10 dienų. Kartą vakare atėjo manęs išvesti, kad nufotografuotų (aišku, aš nieko apie tai nežinojau ir man nesakė, kur mane veda). Į fotografo paviljoną reikėjo eiti per kalėjimo kiemą, pro komendantų kontorą. Tuo momentu, kai aš pro ją ėjau, iš ten pasigirdo širdį veriantis klyksmas. Aš sudrebėjau ir kelias minutes sustojau. Pro pusiau atdaras duris aš pamačiau komendantą, kurs buvo laikomas vienu žiauriausių G. P. U. budelių. Jis stovėjo prieš žmogų, gulintį ant grindų, o aplink buvo keletas žekistų. Pačios aukos aš negalėjau matyti, bet viena jos ranka buvo pakelta, ir ant jos aš pastebėjau mėlynos, baltos, ir raudonos spalvos raištį.

Kaip žaibas dingtelėjo man į galvą — juk tai senos, tautiškos rusų spalvos. Tuo laiku sargybinis, mane lydėjęs, trenkė šaukfuvo buožė man į nugarą ir sušuko: "Eik, arba nušausiu!" nesusėjau dar ne žingsnio nužengti, kaip iš naujo išgirdau prancūzų kalba pilnus nusivylimo ir skausmo žodžius: "Žmogžudžiai, budeliai, band...". ir nuslopintas šauksmas nutrūko.

Kada po dešimties minučių grįžau nu-fotografuoti į savo kamera, komendantas durys buvo uždarytos, ir aplinku visą tavo tyla. Kas buvo tas nelaimingasis? Koks jo likimas? Aš tegaliu paliudyti, kad šis įvykis įvyko Maskvoje, kalėjime Lubenkos 14 nr., 1925 m. rugsėjo mėn. tarp 10 ir 14 dienos. Tiksliau pasakyti negaliu, nes kalėjime mes netenkaime supratinio apie laiką. Ši data, gal būt, kam nors padės atidengti šią paslaptį.

Tą pačią naktį prikėlė mane prieš aušrą ir išvedė su daiktais. Kartu su 40 kitų areštuojuju įgrūdė į "juodvarnį", nuvažė mus į Butirsko kalėjimą, kuriame aš praleidau 6 mėnesius. Čia man teko gyven-ti paėliui visuose jo užkampiuose, ir todėl aš šį kalėjimą visiškai gerai pažįstu. Lygiai taip pat gerai aš galiu aprašyti tiek tuos kalėjimus, kurie rodomi svetimšaliams, tiek ir tuos, kurie liekasi jiems neprieinami ir kuriuose vyksta baisiausi dalykai.

Šio kalėjimo komendantas vadinosi Adamsonas. Anksčiau jis buvo Rygoje vieno viešbučio šveicorius. Tai labai žiaurus būdo žmogus. 1925 m. balandžio mėn. bado streiko metu jis savomis rankomis ir

visiems matant pasmaugė daugelį badu-jančių.

Aš pabrėžiu, kad kalėjimo dalis su taisiais kalimais, kurių bylos dar tebebuvo tardytojo rankose, svetimšalio akimis nebuvo prieinama.

Kai kurios kameros buvo skirtos 25 žmonėms, kitos — 50 žmonių, bet skaitytos pamatys, kad tikrasis gyventojų skaičius čia būdavo visada daug didesnis, negu nustatyta. Čia pat prie durų stovėdavo nakties puodas; tris kartus išvesdavo penkioms minutėms į klozetą. Vietoj lovų — pagal abi kameros sienas plikos lentos; tris kartus į dieną atnešdavo karšto vandens. Pusryčių duodavo mažą gabalėlį duonos, pietų — kopūstų sriubos, kurie, greičiausia, būdavo sugedę, nes dvokėdavo, o vakarienės — skystos drakytinės. Toks buvo mūsų kasdienis valgis. Valgydavo tiesiog iš dubenėlių, jokių stiklinių neturėdavo; žodžiu, versdavosi, kaip kas išmanydavo ir gatėdavo. Kurie Maskvoje turėjo giminių, gatėdavo kartais nuo jų šaukštą ir lėkštę.

(Bus daugiau)

PRAŠOME Į SVARBŲ SPAUDOS DARBA !

Ką šis paveikslas vaizduoja? Jis rodo sunkiai, bet tiksliai dirbantį darbininką, kuris suka pramonės ir biznio ratus.

Darbininkais ir dienraščio "Draugo" išsilaikymas remiasi. Letuviai darbininkai "Draugą" dienraščiu išlaikė per 15 metų. Dėl to jubiliejaus proga skelbiame vajú ir kviečiame darbininkus į talką.

Po sunkaus darbo reikia ir poilsio. Šiame atvaizde matome traukinį, laivą ir vieną, iš garsių pilių Lietuvoje. Kiekvienas iš mūsų norėtų dykai važiuoti traukiniu iki New Yorko, o iš čia laivu į Lietuvą taip pat dykai, kad savo tėvynėje pasilsėtų.

Vajaus talkininkams "Draugas" skiria dvi laivakortes į abu galus. Kas nori nemokamai keliauti į Lietuvą ir sugrįžti, prašome tuojau rašyti į "Draugo" Administraciją. Daug ir kitokių dovanų skiriama. Smulkmenos laišku.

**"DRAUGO" JUBILIEJINIS
VAJUS PRASIDEDA SPALIŲ
M. 28 d. Kviečiame visus į talką!**

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

LIETUVIAI AMERIKOJE

CICERO, ILL.

Radio SAC.

× Šimet mūsų parap. buvo surengus net tris piknikus ir visi neblogai pasisekė.

Dabar, parap. klebonui vadovaujant, surengta bazaras, parap. salėj — vakarais, po pamaldų.

Bazare darbuojasi vyrų ir moterų draugijos, Žmonės lankosi skaitlingai.

Bazaras baigsis penktadienį, spalio 23 d. vakare.

Iš biznierių bazare matėsi vaistininkas B. Jankauskas, J. Jaškunas, F. Miliuskas ir da keletas. Tikimosi, kad ir kiti biznieriai parems bazarą.

× Biznierių Grublis bazarui padavanojo gražų meiteiką. Biznierių Bičkauskas žada p. Grubliui nepasiduoti.

Per mūsų radio stotį klebonas kviečia visus šios kolonijos lietuvius atsilankyti į parapijos bazarą.

× Nuo rugsėjo 25 d. iki spalio 4 d. gerb. kun. Petrauskas, Marijonas, mūsų bažnyčioje vedė šv. Pranciškaus misijų noveną. Žmonės, ypač vakarais, susirinkdavo bažnyčion labai daug.

× Spalio 4 d., šv. Pranciškaus šventėje, ape penkiolika asmenų stoji į Treitinukų draugiją.

VISOS MOTINOS PRIVALO ŽINOTI APIE ŠĮ VAISTA

Nuo pradžios neštumo iki vaikas nujunkinamas. Tai laikas, kada Phillips Milk of Magnesia moterims daugiausia pasitarnauja.

Jis palengvina motinų taisyklą, ramina skausmą, "rytinę ligą", priglubi virškinimui. Švelni tuosuojuoti veiksmė užtikrina regulier vidurių išvalymą.

Phillips Milk of Magnesia yra geriausias už lime water pataisymui karvės pieno kudikiui. Sauskštuko užtenka ten, kur reikia pusę pintės lime water. Jis yra lengvas, nekenksmingas ir veik be skonio.

Phillips Milk of Magnesia visose aptiekose po 25c. ir 50c. Visada reikalauk tikro, daktarų patvirtinto per 50 metų.

"Milk of Magnesia" buvo Chas. H. Phillips Chemical kompanijos valžbos ženklas S. V. užregistruotas ir jos pirmtakų Chas. H. Phillips nuo 1875.

DYKAI: motinoms ir busiančioms motinoms: "Useful Information", svarbi knyga apie sveikatą motinos ir kudikiui. Kreipkis į Phillips Co. 170 Varick St. New York, N. Y. Ji yra visai dykai.

GERB. KUNIGAMS.

"Draugo" knygyne galima gauti šiuos svarbius veikalus:

VADOVAS SAKYKLAI

III

Pamokslai apie Dievo malonę, sakramentus ir maldą. Išleista šiais 1931 metais. Parašyta Vyskupo Kazimiero Paltaroko. Veikale yra 45 pamokslai. Kaina ... \$1.25

KATECHETISKI PAMOKYMAI.

Parašyta kun. Juozapo Rymeikio. Dvi knygos. Pirmoje — yra iš "Tėve Mūsų", "Sveika Marija", "Tikiu Dievą Tėvą". Antroje — yra "Iš Dešimts Dievo ir Penkių Bažnyčios Prisakymų", Iš nuodėmių: Septynių Didžiųjų, šešių prieš Dvasią šv., keturių šaukiančių Dangun atkeršijimo, Devynių svetimųjų". Už abi \$1.50

lė į artimiausį sekmadienį, t. y. spalio 11 d.

Paskirtu laiku žmonių susirinko neperdaugiausiai, (mat, nebuvo pranešta, kad žangos nebus, o šiais laikais labai svarbu).

Programą atidarė p. S. Kasputis ir pirmu kalbėtoju paskvietė parapijos trustistą ir Federacijos vietinio skyrio pirmininką p. S. Keliotį. Gerbiamas kalbėtojas gan ilgoj ir iš širdies pareinančioj kalboj išdėstė mintį, kad palaikymas iš mūsų pusės savo draugijų, savo parapijų ypač savo mo-

kyklų tai geriausias kelias prie Vilniaus atgavimo. Kaip patvirtinimui p. Keliotio, žodžiams p. Kasputis pakvietė mūsų mokyklos 4 skyriaus mokinį Edvarduką Rimkų, kuris taip garsiai, su tokiu persiėmimu išdeklamavo eilutes apie Vilnių, kad, tartum, tik turėtų savo širdelėj.

Šmarmus delnų plojimas palydėjo jauną deklamatorių, o jo vieton vedėjas pakvietė kleboną kun. Urbonavičių, kuris savo kalboj pažymėjo Vilniaus reikalingumą eil Lietuvos socialinės ir religinės sveikatos, ir tikrumą, kad Vilnius grįž prie Lietuvos.

Klebonui pabaigus kalbėti, p. Kasputis pakvietė choristes-mergaites priteinti susirinkusiems tas gražas, taip žinomas ir brangias visiems lietuviams melodijas apie Vilnių Mergaitės, vedamos p. Noreikaitės, labai gražai atliko savo dalį.

Trečias kalbėtojas buvo p. Fr. Andriejauskas, senas Rockfordo gyventojas ir stambus profesionalas, praitais metais kaip tik atsilankęs Lietuvoje ir dar kupinas nuograziausių įspūdžių iš senos tėvynės, Gerai prisirengęs

DAUGIAU NAUJŲ IŠRADIMŲ

F. A. D.

Lungago pilies Galvos skaudėjimo pilies Inkstu pilies.

Tų gyduolių senai svietas laukė, tai jau yra gatavę.

Tos visos gyduolės yra tiek vertos auksu, kiek jos pačios sveria sulgi savo naudingumo.

T. A. D. TONIC per 12 metų tukstančiams žmonių patalsė sveikatą, o dar milijonai nežino.

Dabar su tais vaistais gali didžiausius skaudėjimus prašalint.

Ir visus vidurių blogumus patalsyti. T. A. D. products turi ir daug kitokių vaistų.

Reikalauk aptiekose arba iš T. A. D. products.

3133 SO. RALSTED STREET

Chicago, Ill.

ROCKFORD, ILL.

Vilniaus dienos paminėjimas.

Kaip jau buvo rašyta, Federacijos vėtinis skyrius išrinko komisiją iš gerb. klebono, p. Kaspučio ir p. Zubino, kad suruoštų spalio 9 dienos paminėjimą.

Komisija paminėjimą perkė-

prie kalbos, p. Andriejauskas savo žodžiais sužavėjo ir sugraudino publiką. Upas susirinkusių labai pakilo, o kada, baigiant paminėjimą, visi užtraukė Lietuvos himną, tai net sienos drebėjo.

Už surengimą taip pavykusio paminėjimo dėkingumą reikia išreikšti p. St. Kaspučiui. **Koresp.**

Atydžiai skaitykite biznierių garsinamus bargenus

TORONTO, KANADA

Iš lietuvių katalikų judėjimo. Spalio 11 d. parapijos salėje įvyko spalio 9 d. paminėjimas. Pirmininkavo vietos klebonas kun. P. Garmus. Publikos atsilankė virš 400, taip, kad nebuvo galimybės visiems sėdynių parūpinti. Didelis žmonių skaičius stovėjo.

Programas gražiai atliktas. Suvaidinta VI veiksnių veiksmų (Tėsinys 5 pusl.)

PIRK DABAR

Sau Reikalingu

KALIFORNIJOS SULTINGŲJŲ VYNUOGIŲ

VESUS ORAS visada primena Kalifornijos sultingąsias vynuoges. Dabar yra laikas prisipirkti vynuogių ir prisidaryti jų sunkos, kad jų užtektų namų reikalams.

Taipgi atsimink, kad šimet Kalifornijos vynuogės yra cukringesnės, negu buvo per metų metus. O vynuogių sunkos vartojimas namų reikalams yra legalus.

Siuntimas vynuogių iš Kalifornijos veik pasibaigė, o šimet vynuogių teuzderėjo veik perpus, negu pernai.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

San Francisco, California

Reprezentuoja 85% visos Kalifornijos vynuogių gamybos

47th and Wood Sts.

1800-1802 W. 47th Street

Spešelas šiai savaitei

Gryno šilko moterų šifon šilko pančiakos, regulerė kaina \$1.25, geriausios rūšies, šiam išpardavimui **79c**

Vyrų stori, druti union siutai, balti, gerai pritaikinti visokio saizo, iki 46, regulerė vertė \$1.25 tik šiam išpardavimui po **79c**

Reumatiški Skausmai

Muskuluose ir sąnariuose yra umai palengvinami su linimentu

PAIN-EXPELLER

PILNAS EGZAMINAS \$5.00 TIKTAI \$5.00 SPECIALISTAS

Taigi nenusiminkit, net elkit pas tikrą specialistą, ne pas kokį nepatyrėjį. Tikras specialistas, arba profesorius, neklaus jus kas jums kenkia, ar kur skauda, bet pasakys pats po pilno išegzaminavimo. Jus sutaupsit laiką ir pinigus. Daugelis kitų daktarų negalėjo pagelbėti jums delto, kad jie neturi reikalingo patyrimo, suradymui žmogaus kenksmingumų.

Mano Radio — Scope — Raggi X-Ray Roentgeno Aparatas ir visiškas bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man jus tikras negeroves, ir jeigu es pajmsiu jus gydyti, tai jus sveikata ir gyvumas sugrįs jums taip kaip buvo pirmlau. Jeigu kenčiat nuo ligų skilvio, žarnų, inkstų, odos, kraujo nervų, širdies, reumatizmo, kirminų uždegimo žarnų, silpnų plaučių, arba jeigu turit kokį užsisenėjusį, įsikerėjusį, chronišką ligą, kurį ne pasidavė net gabiam šeimynos gydytojui, nedideliokit neatėję pamane.

DR. J. E. ZAREMBA
SPECIALISTAS
Inėjimas Rumas 1016
20 W. JACKSON BLVD.
Arti State Gatvės
Ofiso Valandos: Nuo 10 ryto iki 1 po piet. Vakaraš nuo 5 iki 7 Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKŠNO GALINGA MASTIS
Cydo, Reumatizmas, Ranka, Kojų, Nugaros skaudėjimas, Saldų, Ranka, Kojų, Ugnina, Dusul, Galvos skaudėjimas, ir teis virškinimo skaudėjimas (tik ne romas).

Tukstantai žmonių yra išgydę milijonai dar nežino apie tai.

Dekšno Galinga Mastis yra šiek verta auksu, kiek ji pati sveria neig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centai extra už porcijonias.

Klauskite pas aptiekos toje DEKŠNO NEW DISCOVERY OINTMENT.

DEKŠNO OINTMENT CO.
P. O. Box 252
Hartford, Conn.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN

(John Bagdzianas Borden)
ADVOKATAS

105 W. Adams St. Rm. 2117

Telephone Randolph 6727

2151 W. 22 St. 6 iki 9 vak.

Telephone Roosevelt 9090

Name: 8 iki 9 ryto Tel. Repub. 9600

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Miesto Ofisas 77 W. Washington St. Room 1502 Tel. Central 2978

Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn., Kėtv., ir Subatos — 6 iki 9 val.

4145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7327

Namų Tel. Hyde Park 3395

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 SOUTH LA SALLE STREET Room 1934 Tel. Randolph 0322

Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak

3241 So. Halsted St. Tel. Victory 0562

Valandos — 7 iki 9 vakare

Utarn., Kėtv. ir Subatos vakare

ASIKRATYKTT LIGŲ PERŲ

Noyje, Burnoje ir Gerklėje

Zonite išvalys susikimšusias atmatas, išnalkins perus, nepriels ligų. Labai naiki-na perus. Ramina plėves.

PATENTS

Laikas daug reiškia prie patentų. Nerizikuokit su apsaugojimu savo Knygėlė sumanytų. Pri- Dykaš siuskite braižinį ar modelį arba rašykite del Nemokamos knygutės 'How to Obtain a Patent' ir 'Record of Invent.' formos.

CLARENCE A. O'BRIEN
Registered Patent Attorney
6-A Security Savings & Commercial Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

For COLDS, COUGHS
Sore throat, muscular rheumatic aches & pains, apply Musterole, the "counter-irritant"

BETTER THAN A MUSTARD PASTER

AT ALL DRUGGISTS

PROBAK-

teikia barberišką skutimosi patogumą namie

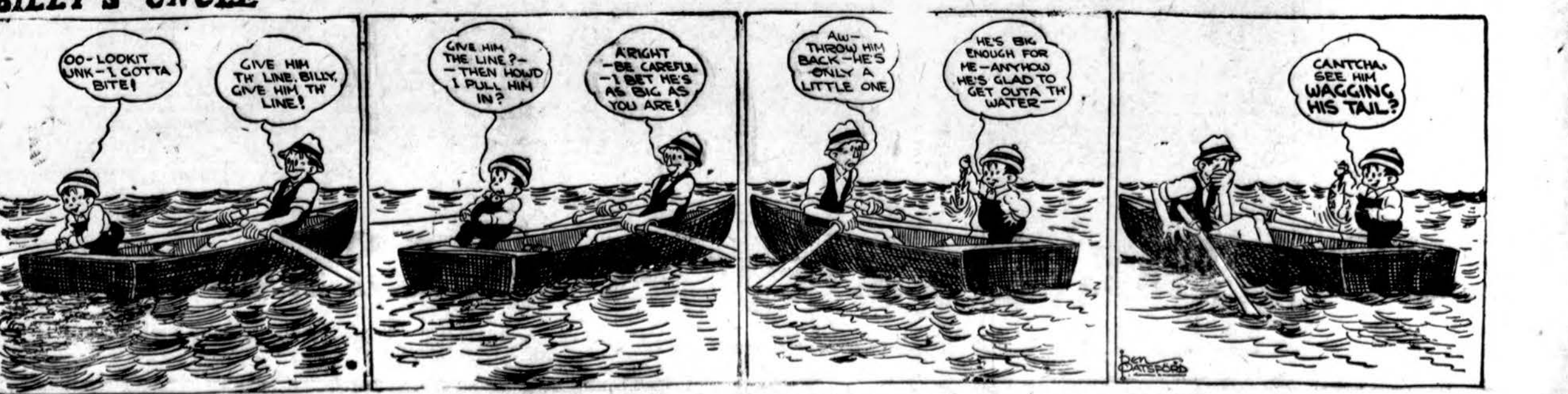
(PROBAK BLADE)

A Delicious Food

A food for protein; a food for mineral salts; for calcium and phosphorus; all the essential elements for health and strength are found in good cheese. And all the essential elements of good cheese are found in Kraft Cheese.

KRAFT-PHENIX CHEESE COMPANY

BILLY'S UNCLE

LIETUVIAI AMERIKOJE

TORONTO, KANADA

(Tęsa iš 4 pusl.)

kalukas "Kova ties Giedraičiais", toliau padeklemtuota, o vietos katalikų choras padainavo gražių dainelių.

Paskui kun. P. Garmus laikė paskaitą apie okupuotos Lietuvos lietuvių gyvenimą ir t. t. Po paskaitos ėjo paklausimai. Klausimus davinėjo daugiausiai Maskvos tavorščiai. Vienas jų lyderis, Frenzelis, prašėsi net papildyti klubo kalbą apie Vilnių. Leista kalbėti, bet žmogus nieko gera nepasakė, tiktai ėmė rekti, kad patiekis rezoliuciją, o publika turi priimti. Kada paprašytas nultipti nuo scenos su savo rezoliucijomis, suspaudęs kumštį ėmė priešintis.

Socialistai su komunistais nuolat "kovoja" prieš karus, o patys visados kumštis nešioja. Publiškai pradėjus šaukti "greičiau prasitaik", ta-

vorščius su savais tarnais išdulino per duris.

Klebonui patiekus protesto rezoliuciją prieš smurtininkus, užgrobčius Lietuvos sostinę Vilnių ir publikai priėmus choras da padainavo ir Lietuvos himnu baigė paminėjimą. Publika skirstėsi kupina gražių išpučių.

Rezoliucija.

Mes, Toronto ir apylinkės lietuviai, skaitlingai susirinkę į savo parapijos svetainę spalio 11 dieną ir išklausę kun. P. Garmaus pranešimo apie želigovskinkų budeliškų darbus praėityj ir dabartyj, vienbalsiai griežtai protestuojami prieš smurtininkų lenkų žiaurumus ir pareiškiame didžiausią užuojautą Vilniaus broliams lietuviams ir pasižadame jiems, sulig savo išgalės, materijalę ir moralę paramą. O Tautų Sąjungai primename, kad ji savo pasižadėjimą, patvirtatę Lietuvai 1920 metais,

iškraustyt želigovskinkus iš Vilniaus, dar neišpildė. Taigi griežtai reikalaujame, kad ji vadovautųsi teisybės dėsniais ir kuogreičiausia įsakytų lenkams tuojau gražinti Lietuvai jos išplėstąją sostinę Vilnių, kad tuomi apsaugojus pasaulio taiką nuo galimo pavojaus.

Mokykla.

Atvykus kun. P. Garmui, parapijoj prasidėjo nauji darbai. Socialistai ir komunistai neriasi iš kailio, kad dabar mažiau gali žuvelių ant savo meškeries pagauti.

Nors sunkus laikas, didžiausia bedarbė, dėl ko matosi didelis žmonėse nusiminimas, bet visgi, su Dievo pagelba, vykinami gražūs parapijoj darbai.

Štai, kleb. rūpesniu įsteigta mokykla, kurioj šeštadieniais ir sekmadieniais duodama vaikams pamokos. Mokyklą jau lanko apie 28 vaikai. Vėliau tas skaičius, be a-bėjos padidės. Tėvai turėtų leisti savo vaikus lietuviškon mokyklon. Dievui padėtant, klebonas ir mokytoja B. Vaškevičiūtė lietuvių vaikučius išauklės gerais bažnyčios vaikais ir tėvynės mylėtojais. Pražia visados buna sunki.

Spalio 17 d. mokyt. Vaškevičiūtės pastangomis vaikučiai parapijos vakarėlyje pasirodys scenoj. Malonu bus ir tėvams matyti savo vaikučius "artistais".

Dieve padėk vadams auklėti jaunąją kartą.

KUDIKIS NEAUGA? Prižiūrėk jo virškinimą.

Kudikiui negali augti, jei jų vidurinius užkamsa surugusi medžiaga, gaminanti gesus, dieglį ir užkietėjimą. Tada bandyk buda, kurį daktaras pataria, o milijonai motinų žino. Tada tėvyk vaikų gerėjimą. Keletas lašų grynos augmeninės nekenkiančios Castorijos tuoj nutildo nerimaujantį bei karštuojantį kudikį. Keletas dozių ir jo virškinimas tvarkoj ir normaliai auga. Kad gauti tikrąją Castoriją, tai žiūrėk, kad butų ant pakieto Fletcherio paruošas.

Jaunimas dar snuduliuoja.

Toronte randasi daug jaunimo, bet ne visus susipratęs. Prie jaunimo katalikų kuop. "Švityrus" tik maža dalelė priklauso. Kitas jaunimas didžiojo paskendęs girtybėje, savymeilėj, ištvirkime ir t. t. Labai apgaileština, kad jaunimas patį gražiausį savo gyvenimo laikotarpį skandina purvų baloje.

Skubus reikalas Toronte atidaryti suaugusiam jaunimui kursas. Tikimos, kad energingam mus klebonui įsisiubavus darbe, neliks apleista ir toji sritis. Tai labai svarbu katalikybės ir lietuviybės atžvilgiais.

Tik, Dieve duok visiems sveikatos ir ištvėrmės darbuose. Vargu Vaikas.

PAIEŠKOJIMAS.

Šie asmenys gyveną Amerikoje yra ieškomi:

Dagis Jurgis 1921 metais gyvenę Chicagoje.

Daračūnas Jurgis kilęs iš Tautų vals., Ukmergės apskr. Pirm karo gyv. Detroit, Michigan.

Dovidonis Motiejus gyvenąs Chicagoje.

Aukščiau išvardyti asmenys prašomi atsiliepti; ir kiekvienas, kas ką nors apie juos žinotų, prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas, Room 1904, 201 North Wells Street, Chicago, Ill.

AKIŲ GYDYTOJAI:

SUGRĮZO IS LIETUVOS DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

VINCENTAS LINKUS

DR. G. SERNER

DR. JOSEPH KELLA

DAKTARAI:

DR. P. ATKOČIUNAS DENTISTAS 1446 SOUTH 49 COURT, CICERO, ILLINOIS

DR. A. RACKUS IR OBSTETRIKAS GYDYTOJAS, CHIRURGAS

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. J. P. POŠKA ANTRAS OFISAS IR REZIDENCIJA 6504 S. ARTESIAN AVE.

DR. R. G. CUPLER GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave.

DR. G. I. BLOZIS DENTISTAS 2201 WEST 22ND STREET

DR. A. P. KAZLAUSKIS DENTISTAS 4712 So. Ashland Avenue

DR. P. P. ZALYS DENTISTAS 30 EAST 111TH STREET

DR. A. R. LAURAITIS DENTISTAS 2423 W. Marquette Rd.

DR. A. G. RAKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2415 W. MARQUETTE ROAD

SVARBĖ MINUTE DR. M. T. STRIKOLIS

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. A. A. ROTH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. S. A. DOWIAT GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. CHARLES SEGAL PERKĖTĖ SAVO OFISĄ

DR. M. SIEMENS DAKTARAS IR CHIRURGAS

DR. MAURICE KAHN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. SUZANA A. SLAKIS Specialistė Moterų ir Vaikų Ligu

DR. J. J. KOWARSKIS Gydytojas ir Chirurgas

DR. A. J. JAVOIS Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.

DR. H. BARTON Gydytojas ir Chirurgas 6558 S. HALSTED STREET

DR. A. R. MCCRADIE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6558 SO. HALSTED STREET

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4142 Archer Avenue

A. L. DAVIDONIS, M. D. 4910 SO. MICHIGAN AVENUE

DR. B. ARON GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. V. S. NARES (Naryaukšas) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

GRABORIAI:

J. F. RADZIUS PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS CHICAGOJE

A. MASALSKIS GRABORIUS

EZERSKI LIETUVIS GRABORIUS

A. PETKUS LIETUVIS GRABORIUS

S. D. LACHAVICH LIETUVIS GRABORIUS

B. A. LACHAVICH 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

STANLEY P. MAZEKA GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

S. M. SKUDAS LIETUVIS GRABORIUS

I. J. ZOLP GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

4 MODERNISKOS KOPLYČIOS DYKAI DEL ŠERMENŲ J. F. EUDEIKIS & CO. 4605-07 South Hermitage Avenue

JOHN KURTZ mirė spalio 14, 1931 m. 4:15 val. vak. 70 metų amžiaus.

VINCENTAS LINKUS mirė spalio 14, 1931 m. 1:30 val. ryt. 21 metų amžiaus.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS DR. G. SERNER 756 WEST 35th STREET

DR. JOSEPH KELLA DENTISTAS 6558 SO. WESTERN AVE.

DR. SUZANA A. SLAKIS Specialistė Moterų ir Vaikų Ligu 4145 Archer Ave.

DR. BERTASH DR. NAIKELIS 756 West 35 Street (Kamp. 35 ir Halsted St.)

CHICAGOJE

40 VAL. ATLAIDAI

Brighton Park. — Nekalto Prasišėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčioje 40 valandų atilaidai prasidės ateinantį sekmadienį spalio 18 d. su iškilminga suma ir pritaikintu pamokslu. Per tą laiką su dvasine talka bus svečių kunigu. Pamaldos bus rytais ir vakarais. Atilaidai baigsis iškilmingais mišparais ir pamokslu antradienio vakare, spalio 20 dienoje.

Rap.

ISKILMINGAI PAMINĖTA SPALIO 9 DIENA.

Brighton Park. — Pereitą penktadienį brightonparkiečiai skaitlingai susirinkę paminėjo spalio 9 d.

Po ražančiaus pamaldų visi susirinko svetainėn pasiklausyti kalbėtojų apie atplėštąją Lietuvos sostinę Vilnių.

Skaitlingas parapijos choras, vedamas varg. J. Kudirkos, sugiedojo Lietuvos himną ir "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim!"

Kalbėjo kleb. kun. A. Briška, adv. K. Česulis, p. K. Rackienė, neseniai grįžus iš Lietuvos. Visų kalbos buvo gražios, patrijotiškos.

Padaryta rinkliava Vilniaus našlaičiams. Auکوjo po \$1: K. Rackienė, L. Zurlis. Kiti po mažiau. Viso surinkta \$8.70.

Vakarą vedė kun. A. Valančius.

Vakaro rengėju buvo F. Vaičekauskas.

Dėkojama visiems už aukas, kurios bus pasiųstos į Vilnių.

Einis.

SAJUNGIETEMS 55 KP.

West Side. — Šį sekmadienį, spalio 18 d., 10 metų kuopos gyvavimo sukaktuvių iškilnėse ryto pusę po septynių kuopos intencija yra užprašę šv. Mišios. Kuopos susirinkimo nutarimu, visos narės iš vakaro atlieka išpažintį, gi ryto "in corpore" eina prie Šv. Komunijos.

Nuo dalyvavimo šiose iškilnėse nei viena narė nėra liuosa. 7 val. visos susirinkite į mokyklos kambarį. Ten gausite gėles ir sykiu eisime į bažnyčią. Per mišias solo giedos L. V. "Dainos" choro solistė p. Feravičiūtė-Skanarakiene.

Taipgi prašome visų būtinai dalyvanti ir vakarinę pramogą — banketą. Kurios turite bilietų pardavimui, mėginkite juos išplatinti. Jei visos dėsiu pastangų, kad banketas pavyktų beabėję jis bus sekmingas. Tač, visos išpildykime savo pareigas.

Ta pati.

MARQUETTE PARK ŽINUTES.

× Vyčiai darbuojasi, kad kitos kuopos nepralengtų ir neužimtų tos vietos, kurią 112 kuopa dabar laiko, butent didžiausios ir veikliausios kuopos Chicago Apskrity.

Šiuo laiku kuopoje yra a-

Skaitlykite bolševikų "rojauš" aprašymą, kuris eina atkarpoje. Šiandie ypatingai siurpulingas skyrius. Skaitant net plaukai ant galvos stojas.

pie šimtas ir trisdešimts pilnai užsimokėjusių narių.

× Parapijos bazaras prasi-dėjo pereitą sekmadienį ir tęsis per visą šį mėnesį, kas sekmadienio, trečiadienio ir penktadienio vakarais. Bazare yra daug gražių daiktų. Nepaisant blogų laikų, bazaras išrodo turės pasisekti.

× Naujos klebonijos statymo darbas jau baigtas. Dabar lieka tik "išformiuoti". Visos draugijos žada prie to prisidėti.

× Vyčių 112 kuopa rengia puikų vakarėlį, gruodžio 12, parapijos svetainėje. Bus stotoma gražus veikalas, komedija "Kumučių Rojus". Pelnas eis klebonijos įrengimo reikalams.

× Mūsų kolonijoj daug yra žmonių, kurie ir po šiai dienai, prisiminus apie jaunimą, pamuoja ranka. Dauguma tēvų vis da nepripažįsta reikalo organizuoti jaunimą, kad jis būtų tautiškai susipratęs, kad, baikui bėgant, galėtų užimti — vadovauti toms įstaigoms, kurias jų tėveliai sunkia "proce" pastatė. Kaž ką tokie tėvai mano? Ar mano čia gyventi per amžių amžius, ar svetimtaučiams savo "proce" vaisių palikti?

Sykį teko man girdėti vieną rinktąjį parapijos veikėją taip išsireiškiant keliems jaunuliams, kurie norėjo prisidėti prie parapijos darbo:

"Ką jus, piemenys, eikite kiauilių ganyti".

Ar-gi tat nuostabū, kad mūsų jaunimas eina pas svetimtaučius, kurie turi jaunimui pakantos, kurie parodo mandagumo.

× Mūsų kolonijos kore-pendentai saldžiausiai miega. Kolonijoj daug veikiama, ir šiaip daug buna įdomių nuotikių, bet laikraštų nieko nesimato.

Senas Vytiš.

IR VĖL BUVO GRAŽUS RADIO PROGRAMAS.

Pereitą antradienį Peoples Furniture kompanija savo lošomis ir vėl iš radio stoties WGES. davė gražų lietuviškų dainų ir rinktinės muzikos programą. Dainavo p. Kastas Sabonis ir p-lė A. Ančiūtė — solo ir duetu. Ir jo ir jos dainos gražiai skambėjo. Reikia pastebėti, kad mūsų dainininkai kas sykis padainuoja naujų dainų. Sveikintinas reiškinys.

Abiem dainininkam akompanavo p-lė S. Sabonytė, Šv. Kazimiero Akademijos studente.

Be dainų ir reprudukeinės muzikos, Čalis Kepurė papasakojo daug prašmatnių naujienų, kurios ir didžiausiu surugelį prajuokino.

Ateinantį antradienį taipgi bus gražus programos iš tos pačios radio stoties; prasidės-

7 val. vakare. Dainuos žymūs dainininkai, o p. Kepurė beabėję ir vėl papasakos, kaip kam klojos pereitą savaitę.

Nepamirškite antradienio vakare 7 val. savo radio užsistatyti ant WGES.

Klauso tojas.

LIGONINĖS REMĖJOS

Žymesnės Chicagos lietuvių ponios yra įstelgusios organizaciją, kuri vadinasi Women's Auxiliary of the Holy Cross Hospital. Ta organizacija nėra grynai lietuviška, prie jos buvo kviestos ir prisidėjo daug pasižymėjusių ponijų iš visokių tautų. Organizacijos pirm. yra p-nia A. Lauraitienė, vice-pirm. p-lė Harriet Miniat, rašt. p-nia V. Torczynski, išd. p-nia H. Phillips, fin. rašt. p-nia J. Waitches.

Toji tai organizacija rengia balių ateinantį trečiadienį spalio m. 21 d. Trianon Ballroom, 62 st. ir Cottage Grove ave. Baliaus rengimo pirm. yra p-nia Frances V. Prihoda. Jai pagelbės viršuje minėta valdyba ir taipgi šios ponios: W. Jagiella, A. Backus, S. Biežis, J. J. Zoip, A. Lustgarten, R. Peters, W. Cozzi, F. Visgard, V. Nares, D. Gričius, M. Okay, R. Ferowitz, V. Trust, J. Witkowski, P. Karlo, A. Ambrose, J. J. Jacobs, J. Waitches, H. Zalatoris, J. Eudeikis, E. Noviski ir Genie Neckrash ir p-lės Agnes Koszeleika, H. Hopkins ir F. Schlepowicz.

"BUNCO" VAKARĖDIS.

Bridgeport. — Lapkr. 22 d., Lietuvių auditorijoj (mažoje svetainėje) 6 val. vakare bus "bunco party". Po lošimo bus šokiai.

Vakaro pelnas skiriamas klierikui Antanui Krinčiui, Telšių seminarijoj, Lietuvoje. Visi giminės, draugai ir pažįstami bei kaimynai upyniškiai, kviečiami atsilankyti.

Linksmiai laiką praleisime: pašoksime prie geros muzikos, nes tai bus paskutinis nedėdienis prieš adventą. Tuo vakarėliu paremsime neturtingą klieriką.

A. Girskaitė.

PADEKA

Šuomi reiškiame širdingą padėką Dr. C. O'Britis už suteiktą sąžiningą pagelbą laike ligos. Taipgi dėkojame visiems lankusiems ligoninėj ir namuose. Ypatingai pp. Sakalav, p. Kulikauskas ir p. Mickelunams, kurie nelaimės metu parodė daug prietelingu-gumo.

F. Čičauskai.

PRANESIMAI

Brighton Park. — Labd. Sajungos 8 kp. laikys susirinkimą spalio 18 d., tuojau po pamaldų, parapijos svet. Prašome narius skaitlingai susirinkti, nes turime daug dalykų svarstyti.

Valdyba.

Draugijos "Lietuvos Ukini-kas" mėnesinis susirinkimas įvyks Meldaziio svetainėje, spalio 18 d., 1 val. Norinčius įsirašyti draugijon, valdyba kviečia atsilankyti į susirinkimą.

S. Lenkauskienė.

TRUMPAS VYNUOGIŲ SEZONAS.

California Grape Control Board leidžia nemažai pinigų, kad išgarsinti tarp rytų vartotojų Californijos sulčių vy-nuoges. Ji pagelbsti auginto-jams ir perkupčiams, kad jie veikty sutartinai. Jie savo derlių šiemet labai akylai prižiūri. Veikdami bendrai su kontrolės taryba, jie prižiūri, kad net nors laikinai nebutų per-viršio atgabenime, nes derlius yra mažas ir didesnis atgabe-nimas negali tęstis ilgesnį lai-ką.

Muscat vynuogių derlius bu-vo labai pažeistas karščių ir sausros. Be to jos labai anks-ti prinoko. Delei to ir kadangi buvo pasiulyta augsta kain-na už Muscat razinkas, dides-nė dalis derliaus tapo atiduota džiovinimui. O ir to kas liko, mažai skirta išgabeni-mui. Taip kad šiemet nebus atgabenta daugiau kaip 30 nuoš. palyginus su pereiniais metais.

Malagas vynuogių irgi ma-žai tėra išsiuntimui, kaip ir kitų baltųjų sulčių vynuogių, taip kad palyginus su perein-tais metais, šiemet galės buti pristatyta tik apie 40 nuoš., net jeigu ir butų didesnis pa-reikalavimas.

Atgabenimas labai daug pri-klansys nuo to kaip rytų mar-ketas galės supirkti net ir ma-žesnę jam skirtą vynuogių da-lį. Tai delei padidėjusios be-darbės ir sumažėjusios pirk-i-

Pardavimui kepykla, kepa visokias duonas ir keiksus. Randasi tirštai apgyventoj vie-toj. Pigiai parduodu del ligos. Kreiptis.

1500 W. 51 Ave. Cicero, Ill.

PARDAVIMUI ar mainymui ant kendžių štoro duonos ir keiksu kepykla West Sidėj. Biznis išdirbtas per 27 metus. Norim parduot ar išmainyt greitai laiku.

2315 So. Leavitt Street Tel. Canal 4312

APTIEKA
NAUJAS APTEKOS SAVININKAS
Mandagus Patarnavimas Ustikrietas
Ateikite ir aplankykite didžiausią ir gražiausią ir gerą lietuvių aptieką šioje aplinkoje
J. P. RAKŠIS
Registruotas Apteikorius
1000 SOUTH HALSTED STREET
VAISTAI SMULKMENOS ICE CREAM
Mes specializuojamės pildyme receptų ir nė vienas receptas neišle-na iš mūsų aptiekos iki jis nebuna TRIS SYKIUS PATIKRINTAS ir Tiksliausiai išpildytas patyrusių vaistininkų.

mo pajėgos. Betgi kiti vaisiai, kurių tik šiemet buvo mažiau, pasidavinėjo už geras kainas. Sulčių vynuogių gi yra veik-tik pusė to ką buvo pernai. Todel norintys sulčių vynuo-gių turi skubėti, nes jų vertė šiemet yra daug augštesnė, delto kad šiemet yra geresnės kokybės ir turi savy daugiau eukraus.

Dabar visi vynuogių parda-vėjai gali aprupinti su Cali-fornijos sulčių vynuogėmis, kiek jums reikia pasigimini-mui vynuogių sunkos, kas yra pilnai legalus dalykas suvar-tojimui savo namuose. Bet vilkinti su pirkimu vynuogių nereikia, nes greitai gali pa-sireikšti trukumas.

LIETUVIŲ VALANDA.

Pereitą sekmadienį vėl te-ko girdėti gražų lietuvių ra-dio programą iš stoties WCFL (nuo 1 iki 2 val. po pietų). Programas susidėjo iš gražių dainų ir muzikos. Dainavo dvigubas kvartetas, S. Sta-niulitė, B. Tverijonaitė, A. Karnelaitė, P. R., O. Skeveriu-tė ir A. Vanagaitis. Ši valan-da buvo skirtinga, nes tai bu-vo tikrai patrijotinga, pašves-ta paminėjimui spalio 9 die-nos, kada 1920 m. mūsų p'čė-riai tautos priešai lenkai, Ze-ligovskio-avantiura prisiden-gę, užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių.

Reikia pastebėti, kad šiuos programus leidžia savo lėšo-nis Jos. F. Budriko muzikos krautuvė, 3417 So. Halsted st., kuri užlaiko geriausį ir di-džiausį pasirinkimą įvairiau-sių radių, kuriuos parduoda dabar nupigintomis kainomis.

Kauniškis.

GIRDIŠKEJ

Tauragės apskr., Girdiškės bažnyčioj pastatyti du stačių ažuolų altoriai. Altoriai nu-dazyti ažuolo spalva ir gra-žiai atrodo. Dar girdiškiečia-ms reikės kleboniją pasista-tyti. Matyt, pasiseks jiems ir tai, nes patys uoliai priside-da ir turi gerą vadą kun. kleb. K. Andriukaitį. "Z. P."

Mainymui ar pardavimui murinis namas (cottage), 8 kambarių.
4158 So. Campbell Ave.
Tel. Virginia 1394

PINIGŲ SIUNTIMO IR LAIVAKORČIŲ AGENTURA
Nustandame pinigus Lietu- von paštui 1 diavaites, tele- gramu į dvi ar tris dienas.
Laivakortes parduodame ant visų linijų.
Pilnas prirangiamas kelionei į Lietuvą.
Turime aktyrių Lietuvoj.
Darome įgaliojimus ir visus legalius dokumentus pirkime ir pardavime.
Darome paskolas pirmų ir antrų morgčių.
Apraudžiame nuo ugnies. tarnado; taipgi automobilis.
Naudokitės mūsų ligų metų patyrimu ir nuosirdžiu patar-navimu
Registruotas Notaras
PAUL P. BALTUTIS
3327 S. HALSTED ST.
Chicago, Ill.
Tel. Yards 4060

AUKSCIAUSI MUITAI LATVIJOJ

Ryga. IX. 18. Muitų departamento direktorius Dukūrs laikė paskaitą apie Pabaltės valstybių ir Lenkijos muitų politiką. Iš pranešimo paaiš-kėjo, kad didžiausi muitai y-ra Latvijoje. Tuo tarpu, kai 1928 metais Latvijos muitų pajamos sudarė 34 nuoš. visų pajamų, Lietuvoj, Estijoje ir Suomijoje ta suma siekė tik 20 nuoš., o Lenkijoje — 12,7 nuoš. Aukšti muitų tarifai Latvijoje aiškinami dideliais nuostoliais, padarytais Latvijos pramonei karo metu.

RIETAVO ŽINIOS

— Rugsėjo 8 d. Tautos šven-tė minėta gana iškilmingai. Organizacijos, mokyklos, gair-srininkai, miškų ūrėdija orga-nizuotai dalyvavo pamaldose ir eisenoje. Sustota ties miš-ku ūrėdija, mergaičių žemės ūkio mokykla ir valsčiaus val-dyba. Pagirtina šventės paba-iga: vaidinimas ir šokiai bei žaidimai tik tautiški.

— Rugsėjo 7 d. Kungijų kai-me pas pavyzdinę kataiką ir seną tautos darbininką ūn-gnešį Juozą Mockų Rietavo klebonas pašventė Šv. Antano garbei pastatytą koplytelę. Į iškilmes susirinko apie 200 apylinkės gyventojų. Pamoks-lė buvo nurodyta apie šių lai-kų katalikų tarpe besiplečian-čius nuodus, žudančius tikėji-mą. Iškilmei pasibaigus susi-rinkusieji pareiškė norą daž-niau kaimuose išgirsti pana-šių pamokymų. "Z. P."

IŠ AM. DARBO FEDERACIJOS SUVAZIAVIMO

VANCOUVER, B. C., spal. 15. — Amerikos darbo fede-racijos suvažiavime balsų dau-guma pasipriešinta įvesti pri-

ANT RENDOS

Kambarys dėl vaikino, ar merginos su visais patogumais šilima, šviesa.
7015 So. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill.

R. ANDRELIUNAS

(Marquette Jewelry & Radio)
Pirkusieji pas mus už \$5 ar dau-giau bus dyktai nufotografuoti.
2650 West 63 St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8880

Wm. J. Kareiva
Savininkas
Dėl geriausios rūšies ir patarnavimo, suk-it
GREEN VALLEY PRODUCTS
Oieelis šviežiai kiauči-nų, sviesto ir surų.
4644 SO. PAULINA STREET
Tel. Boulevard 1889

AR ŽADI KRAUSTYTIŠ?

A. ALEŠAUSKAS & SON
7126 So. Rockwell St.
Tel. Republic 5099
Mes permufuojame pianus, forničius ir kitokius dalykus.
Mūsų patarnavimas yra grei-tas, geras ir nebrangus.
Mes pervežame daiktus iš ir į kitus miestus.

valomą darbininkų aprauda-juo nedarbo. Pažymėta, kad jei nedarbo aprauda būtų į-vesta, darbininkų unijos nete-ktų laisvės ir reikšmės.

Suvažiavime pasipriešinta ir sumanymui, kad kongresas skelbtų milžinišką "gerovės paskolą," iš anksto nesuda-rius tam tikslui reikalingų pla-nų. Pažymėta, kad tai būtų tikrai pragaistingas žygis, y-pač tos milžiniškos paskolos paskirstymas.

ĮVEDA 6 VALANDŲ DARBO DIENA

WILMINGTON, Del., spal. 15. — Du Pont kompanija darbininkams įveda 6 valan-dų darbo dieną. Tuo būdu ke-li tūkstančiai bedarbių gaus darbo.

Greita PAGELBA nuo skaudėjimo

Daugelis dalykų gali išaukti galvos skaudėjimą ir kitus skausmus, bet yra vienas dalykas, kuris visuomet suteiks jums pagelbą! Tikrai palmit vieną ar dvi tabletes Bayer Aspirin. Jūsų kentėjimas išnyks. Pagelba ateina tuojau, nežurint kokia priežastis vertė jusų galvą svaiği nuo skaudėjimo.

Bayer Aspirin yra nekenksmingas — negali paveikti širdį. Todel nėra reikalo laukti, kad galvos skaudė-jimas "pats išnyks". Berekalinga yra kesti koki nors skaudėjimą, kuomet jus galite gauti Bayer Aspirin. Tai yra palaima moterims, kurios kencia reguliarus sistematinis skausmas; vyrams, kurie turi dirbti neilurint akty įtempimo, nuovar-gio ar nevalgijos.

Istirkite jo greitą pagelbą nuo šal-čių, nuo neuritės, reumatizmo, lum-bago. Žiūrėkit, kad gautumet tikra Bayer Aspirin — su Bayer ant dė-žutės ir tablečių. Visi aptiekininkai turi Bayer Aspirin tabletes.

AUTOMOBILIAI

AUTOMOBILIŲ mekanikas eksper-tas lietuvis, seniausias Chicagoj, pi-giaji taisyts jusų namuose. Tel. Lafa-yette 1329.

ĮVAIRUS KONTRAKTORIAI

M. ZIZAS
Namų Statymo Kontraktorius
Taisų įvairiausias namus priemama kaina
7217 S. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Hemlock 5526

Tel. Republic 6396
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statų namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos priemamausios.
2452 WEST 69th STREET

Tel. Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO KONTRAK-TORIUS
6504 S. WASHTENAW AVE.

Sapno Telef. Namų Telef.
Hemlock 2867 Republic 5688

JOHN YERKES
Plumbing & Heating Lietuvis
KONTRAKTORIUS
Mano darbas pilnai garantuotas
Kainos priemamos
2422 WEST 69th STREET

Tel. Victory 1245
DOUGLAS ELECTRIC CO.
JOSEPH SHAGZDAS, Sav.
Elektrios reikmenos ir fikacie-riai. Įvedame elektrą į namus ir dirbtuves.
2129 S. Halsted St. 2 Anglis